

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani 13. malega travna 1877.

List 15.

Nagovor

*sv. Očeta papeža Pija IX do kardinalov sv. Rimske Cerkve
v Vatikanskem dvoru 12. sušca 1877.*

(Dalje.)

Ako bi poslednjič sami obhodili ceste tega mesta, ki je zarad Stola sv. Petra sedež in glava vere, bi prav lahko presodili, če zadnji čas zidani nekatoliški temeljni, povsod natrošene pohujšljive žole, po več krajih ustanovljene hiše nečistosti, občinstvu pred oči stavljeni nesramni in ostudni igrokazi — če te reči delajo prenašljiv stan Njemu, ki po svoji apostoljski dolžnosti mora in bi rad zabranil toliko hudo, kateremu se pa nasproti pogrešajo vsi sredki in pomočki, vsaka oblast, da bi mogel tudi le eno izmed toliko razdjanj odverniti, in pomoč podeliti dušam, ki v pogabljenje dirjajo.

To tedaj, častiti Bratje, je stan, v katerem smo prisiljeni biti po djanji tiste vlade, ki v tem mestu gospoduje. To je tista v spolnovanji naše službe hvaljena svoboda in oblast, ktere ime zlorabijo in ki se nesramno hvalijo, da jo Mi imamo: pač da, svoboda gledati vsak dan hujše razdjanje reda in cerkvenih naprav, viditi pogubovanje duš, ne da bi Mi pri tolikih razdjanjih za njih odvernjenje še o pravem času mogli kaj storiti in početi. Ko so torej take okolišine, ali ni za novo grenko zasmehovanje in zasramovanje ceniti, kar se velikrat govori, da naj se namreč Mi z novimi gospodovavci spravimo in zedinimo, ko bi vendar ta sprava od naše strani ne bila nič drugega, kakor popolno izdajstvo ne samo naj višjih pravic tega Stola, ki smo jih povzdignjeni na ta Sedež kakor sveto in nedotikljivo zalogo v varstvo in brambo sprejeli, ampak tudi in posebno izdajstvo božjega vrada, Nam v zveličevanje duš zročnega, izdajstvo dedšine Kristusove v roke take oblasti, ktere djanja grejo na to, da se zatara tudi ime katoliške vere, ako bi bilo mogoče?

Zares, zdaj se svetu v svitli luči in vsestransko razodeva pomen, moč in verjetnost tistih zagotovil, ko so se naši sovražniki v slepijo vernikov ponašali, da hočejo braniti svobodo in čast rimskega papeža, zakaj vse to je zastavljeno na poljubnost in sovražljivo voljo državnih vladavcev, v njih moči je, da te reči po svojih osnovah in koristih ter svojevoljno vravnavaajo, ohranijo, tolmačijo in izveršujejo. *Gotovo je, da rimski papež ni in nikoli ne bo v posesti popolne svobode in ne polne oblasti, dokler je v svojem lastnem mestu podveržen tujim gospodovavcem.* V Rimu ne more njegova osoda biti druga, kakor da je naj viši gospodar, ali pa jetnik; tudi ne more kdaj vesoljne katoliške Cerkve mir, var-

nost in pokoj obstati, dokler bo spolnovanje naj vikši apostoljske službe podverženo strankarskim počenjanjem, svojevoljnosti gospodovavcev, nezanealjšivosti dežejskih volitev, namenom in delom lisičjih ljudi, kteri korist stavijo nad pravico.

Ne mislite pa, častiti Bratje, da pri tolikih hujavah, ktere nas obdajajo in tarejo, Naša serčnost omaguje in pada, ali da Nam gine zaupanje, v katerem sklepov Vsegamogočnega in Večnega pričakujemo. Mi smo namreč po silnem uzetji Našega posestva sklenili raji v Rimu ostati, kakor da bi bili na tujem mirnega pribežališa poiskali. In to smo storili s tem namenom, da bi pri grobu sv. Petra za katoliško reč zvesto na straži stali. Torej nismo nikoli nehali s pomočjo Božjo vojkovati se za brambo Njegove reči, in vojskujemo se še dan na dan, nikjer ne odjenjamo pred sovražnikom, razun s silo pregnani, da to prav malo, kar je še ostalo, branimo zoper napade grabežev in njih, ki išejo vse prekucniti. Kjer pa nismo imeli druge pomoči za brambo Cerkvnenih in verskih korist, smo se poprijeli pomočka Svojega glasú in Svojih pritožb; tega priče ste Vi sami, ki ste nevarnosti in bridkost z Nami delili. Zakaj velikrat ste slišali očitne Naše besede, bodi si, da smo nove hudodelstva obsodili in zoper vedno hujše silovitosti sovražnikov oporekali, ali pa smo s pripravnimi opomini vérnike podučevali, naj se ne dajo goljufati nastavam hudobnežev ali hinavskemu videzu pobožnosti, in tudi ne s škodljivimi nauki lažnjivih bratov. Naj bi vender slednjič k Našemu glasu obernili uho in serce tisti, v kterih dolžnost se šteje in v kterih koristi je zlasti, Naše veljavo podpirati in moško braniti reč, memo ktere ni nobene svetejši in ne pravičnisi! Kako namreč je mogoče, da bi njih modrost ne preumela, da se zastonj stalnega in pravega blagra pričakuje pri narodih, mirú in reda pri ljudstvih, obstoja oblasti pri njih, ki imajo žezla v rokah, ako se veljava Cerkve, ki vse redno ustanovljene družbinstva z vezjo vere skup derži, brez strahovanja zaničuje in žali, in ako njen Poglavar pri spolnovanji svoje službe ne more vživati popolne svobode in je podveržen samovoljnosti druge oblasti?

(Konec prih.)

Pij IX katoliški mladini.

IV.

V Orleanu na Francoskem se je bila l. 1873 ustanovila katoliška družba, ktera je sv. Očetu poslala pismo verne vdanosti. Sv. Oče so se poprijeli te prilike, odgovorili v priserčnem pismu, ter so v njem grajali tisti

liberalizem, ki v svoji zmoti meni ob enem Cerкви in svetu služiti. Papeževo pismo se glasi:

„Ljubi sinovi itd. Veselimo se, da ste tudi vi ustanovili družbo v satiranje nevere, ktera spodkopuje ves obstoječi red. Veseli vidimo, da si prizadevate boj začeti pod tako vgodnimi znamenji, ker zahtevate pomoči in blagoslova apostoljskega Stola, kteremu samemu je obljubljeno, da bo vselej zmagoval čez moč temote.

Pa akoravno imate prestajati boj zoper nevero, se vam je vendar od te strani morebiti manj bati, kakor pa od prijateljske peščice móž, ki so vneti za ta nauk dvojnega pomena (tako imenovani „katoliški liberalizem“); dasiravno namreč oni zametujejo skrajne nasledke onih zmót, vendar terdovratno prideržujejo in gojé prvo njih kal, móžje, kteri resnice nočejo cele sprejeti, pa si vendar tudi ne upajo jo čisto zavreči in se torej trudijo nauke Cerkvje tako razlagati, da se skor v njihovo mišljenje podajajo.

Še danes so namreč taki, ki pred kratkim določenim resnicam le nekako prisiljeni priterjajo in to le zato, da bi ne bili zatoženi razkolništva in da motijo svojo lastno vést; nikakor pa niso otresli napuha, ki se vzdiguje zoper modrost Božjo, in tudi ne upognili svojega uma pod pokoršino Jezusa Kristusa.

Ko bi se bile take mnenja skrivaj priplazile v vašo dušo in bi v nji gospodovale, bi vam gotovo ne bilo upati te terdnosti in te moči, ktero vam zamore dati samo popolno strinjanje z duhom in z nauki Stola Petrovega; zato bi vi ne le ne bili zmožni začetega boja vpešno bojevati, temuč vi bi morebiti še več škodovali reči, ktero hočete braniti.

Varite se tedaj tega skrivnega sovražnika, zavračajte njegovo nevarno navdajanje in, operti na nepremakljivo skalo postavljeno od Jezusa Kristusa, polni spoštovanja do svojega slavnega pastirja, pojdite serčno nad sovražnike vse božje in človeške veljave. Gospod Bog bo vaše moči podpiral in vam podelil zmago, kar vam iz vsega serca vošimo. (Nasleduje blagoslov.)

Dano v Rimu pri sv. Petru 9. rožnika 1873, v 27. letu našega papeštva.

Pij IX, papež.

Če tudi tukaj ni imé izrečeno, je vendar reč zdajci očitna, in rad bi vedil, kake očale natakne mlad liberalen katoličan, če v orleanskem pismu ne vidi svoje stranke ali njenih voditeljev naravnost zaznamovanih, celo fotografiranih. (Mons. Segur.)

P. Karol Antonievič.

(Konec.)

Te bridke bolečine mu Božja previdnost ni dala doživeti, poklicavši ga v tisto domovino, kjer se nikomur ni bati pregnanstva. P. Antonievič je pridigal — bilo je v nedeljo 7. novembra — pervikrat v Obri in zadnikrat svojega življenja; kajti kužna bolezen, ki si jo je nakopal, ko je pri zapuščenih bolnikih samarijanil, je tudi njega zagrabila. Da njegovo bolešno in nezmožnega truda zgrudeno telo kužne morivke ne prestane, je bilo očitno. Sam je spoznal, da ni več izhoda. Mirno in neboječe se pripravi na dolgo, večnodolgo pot. Njegovi redovni bratje so stali pri bolnikovem ležišču. Bolelo jih je viditi blazega moža na kraju življenja. Žalujočim pravi: „Štiri leta smo begali. Zmerom sem prosil Boga, naj mi dedeli umreti v redovni hiši med brati. Komaj smo se po čudnem božjem sklepu tukaj zbrali, komaj sem stopil čez prag te hiše — že terka Gospod, bliža se smert.“ Ko mu podajo razpelo, ga serčno poljubi, rekoč: „Imel bi pač vzrok, da bi se bal smerti,

pa tega ne znam, ne morem se bati, ker ti, o Jezus, si tako dober.“ Po nekolikem oddihu veli solzečim bratom: „Pokopljite me v redovni obleki. Glejte na to, da tukaj precej ustanovite hišni red naše družbe in spolnovanje vseh naših postáv. Moj Bog, jaz sem tako siromašen človek, in vendar umiram tako sladko med brati, ko mnogo verlih móž življenje v zapušenji končá.“ Kakor je poprej, ko je bil še pri zdravju, vsacega v nemal za krepostno življenje, tako tudi na smertni postelji ni nehal dajati sprelepega zgleda vdanosti v voljo Božjo, pohlevnosti, poterpežljivosti. Kdor koli se mu je bližal, vsak je moral občudovati sveti mir njegove duše, ki mu je obseval obličje. Na prigovarjanje sobratov, naj se izroči v priprošnjo sv. Stanislava Kostka, se bolnik voljno vdá in obljubi, ako zdravje zadobi, življenje tega svetega mladenča pisati. Pa svetnik mu je namesto bolečin tega življenja sprosil večni pokoj. Njegove zadnje besede so bile: „Miserere mei!“ (Uamili se me!) V redovni halji in v duhovskih oblačilih je bilo truplo P. Antonieviča pokopano pod altarjem sv. Stanislava. Na njegovem grobnem kamnu so vdolbljene besede: „Vir, religiosus et apostolicis virtutibus conspicuus, grassante cholerae epidemia, cecidit victima charitatis.“ (Mož, po redovnih in apostoljskih čednostih znamenit, je padel o razsajajoči kužni bolezni kot žertva ljubezni.)

Ko je ljudstvo po Galiciji zvedelo, da je „njih“ misijonar umerl, jelo je plakati in jokati, da se ni dalo z lepo utolažiti nad zgubo „dobrega moža“, „ubozega patra“, „ljubega očeta“. V Poznanju je nadškof sam bilje zanj opravljal. Po mnogih krajih, celo v daljnem Parizu, so ga v govorih preslavljali. P. Prusinovski, ki je imel mertvaški govor pri odru slovečega misijonarja, je po pravici rekel: „Neutrjeno se je preril v najdaljne kote naše dežele, da ji je odjemal prekletje Božje in njene spokorne solze obdaroval z darom milosti Božje. Ko bi bilo tudi le samo to leto v življenji P. Antonieviča, bil bi si pridobil vekovito hvaležnost svojega ljudstva in večni spomin Cerkvje, Cerkev ga ni pozabila; toda svet je nehvaležen — priča temu je leto 1848.“

„P. Antonievič ni bil „velmož“ v očéh sveta. Ni šumno posegal v zgodovino človeštva, on ni hlepel po kervavem vencu zmage, ne po dimni slavi učenjaški, in pesmi, ki so vrele iz pobožnih pers, mu ne odkazejo prostora med knezi pesništva, ako tudi bodo še dolgo živele v ustih poljskega naroda. Toda kot človek, ki ga blaži milost, kot goreč duhovnik in ponižen redovnik, je zaslužil največje spoštovanje, ker je veliko storil za kraljestvo Kristusovo na zemlji. V njegovih persih je bilo serce polno detinske ljubezni do svoje matere, polno žareče ljubezni do svojega naroda, polno darežljive ljubezni do bolnikov in siromakov, polno sterpljive ljubezni do svojega preganjanega in zaničevanega reda, slednjič — in to je vir njegovega bitja in delovanja — v njegovih persih je bilo serce polno čiste in svete ljubezni do Boga. Iz teh vzvišenih tál so dobivale njegove zmožnosti živnost in bogato plodnost; na tem plamenu se je vžigal sveti ogenj njegove navdušenosti, ktera je v misijonskih pridigah serca ljudi kakor silovit vihar od zemlje tergala in k nebu dvigala. Njegovi razni spisi in pisma nam odgrinjajo vsako gubo tega za Boga in ljudi gorečega serca, ki se v neprestanem delu za pravi blagor svojih bratov ugonobuje, dokler ga v službi bolnikov kužna klica smerti v naročje ne pripelje.

Kako je mogoče, da kak človek ustanove, ki take može odgojajo, čerti in preganja!

„Ko bi vi bili od sveta — tako je Gospod svojim učencem to uganko razvozljal — bi vas svet ljubil; ker pa niste od sveta, zato vas svet sovraži.“

P. Krizogon Majer.

Sad brezvérskega šolstva in spačene odreja.

Ali je kaj verjeti učenjakom, časnikarjem, rednikom in sploh ljudem, ki so brez vere? Prav nič ne. Zakaj kjer ni vere, ni vesti; kjer ni vesti, so vrata odperte slepariji, goljufiji in vsaki nepoštenosti, vsaki razuzdanosti in pregrehi. Že Cicero Rimljan je pisal: „Pred vsem mora državljani prepričani biti o pričujočnosti Božji, o previdnosti Božji, ki vse vlada; o Njegovi mogočnosti, kateri je vse podverženo; o Njegovi čujočnosti, kateri nič v našem djanji in mislih ni skrito; o Njegovi pravici poslednjč, ktera z drugačnim očesom gleda pobožnost pravičnega človeka in brezbožnost hudobneža. Brez tega so postave brez moči in naj boljši naredbe ne bodo sadu rodile. Vera sama zedinja državljane med seboj, ona sama ohrani v družinah in v državah edinstvo in mir. (De nat. deor.)

Ako je že nepoznavec pravega Boga tako pisal, koliko spoštovanje mora še le pošten katoličan do vere imeti, in kako škodljiv in vsemu človeštvu nevaren je človek brez vere!

Za starši imajo učeniški in redniški prav posebno moč do mladine. Ako se mlademu človeku nevéra v serce vsadi, potem gorje njemu samemu in ljudem, ki imajo z njim opraviti! Vedno nam listi sporočajo strašne hudodelstva, ki jih ljudje počenjajo, kateri so vero zavrgli, ali je v djanji nočejo več spolnovati. „Do človeka, ki je brez vere, ne držim nič, mu ne zaupam nič.“ Te besede imajo mnogi narodi v pregovoru, in pregovor so posneli iz skušnje. Voltér, ki sam ni bil nič vreden, je bil vendar primoran spoznati to resnico in rekel je: „Človek brez vere in nabožnosti je hujši od zverine.“

Ker pa dandanes mnogi očitno prodajajo svojo brezvéro in nevéro, naj postavimo tu izgled, *) kako tudi tisti, ki so jih brezvérski učeniški ali brezbožni redniki zapeljali na krive pota, zadolženje svojih pregréh in hudobij spačenim učnikom pripisujejo.

Pred nekterimi leti je bil na Francoskem neki notar postavljen pred kervavo sodbo, ker bil se je ukričil treh velicnih hudodelstev, ter je bil k posilnemu jetniškemu delu obsojen na vse žive dni. Kadar je zaslišal obsodbo, je nesrečni globoko pretresen začel tožiti tako le: „Tiste tožim, ki so me v mladosti v nauku imeli; brezbožni nauki, ki sem jih od njih dobival, so krivi mojih hudobij.“

V predvečer, ko je bil potlej odpeljan v ječo v Tulón, je pisal še svojemu prijatlu pismo, ki je obsegalo naslednje besede: „Tebi, ki sem te poprej smel imenovati prijatelja, povém, pred vsem svetom bi hotel sklicati: Spačeni učeniški so me pogreznili v nesrečo. Imel sem, kakor veš, ravno serce; v svojih prvih letih sem čednost ljubil in spolnoval. In kako sem postal to, kar sem zdaj? O da bi odgovor, ki ga zdaj podám, serca moje tako globoko poterte matere ne napolnil še z bridkejši žalostjo!... Dan, ko sem stopil v učilno napravo, kateri sem bil izročen, je bil odločilni dan moje nesreče. Da bi pač mogel vsem staršem klicati z močnim glasom: Trepetajte, dobro glejte, da otrok ne izročite spačenosti! Preiskujte, pretresujte podlago! Ni koli ne zaupajte zunanjemu videzu; ker pred Bogom bote dajali odgovor za otroke... Vse pripomore v slabi napravi k zapeljevanju in spačenju; celo angelj sam bi se spridil... Ktero serce bi se tu moglo ustavljeti? In vendar sem se dolgo vojskoval, skrivaj jokaj; posled-

njič sem bil premagan... Mnogi, dobro véem, ne pridejo tako daleč na potu pregréh, kakor sem prišel jaz. Marsikteri zapusté to napravo in ostanejo pred ljudskimi očmi pošteni ljudje; so pa le po zunanem. Kteri izmed teh mladenčev, ki se terdo derži nauka svojih mojstrov — brezvérskih učnikov namreč — bi o priliki ne storil ravno tega, kar sem storil jaz? Tisti naj vstane, naj roko položi na serce in odgovori! — Učili so nas: da vera je kriva vsega hudega med človeštvom... da njene verake re nice so smešne, djanake resnice poniževalne, njena Božja služba, njeni zakramenti zgolj neumnosti...; da pekel je pravljica, strašilo za otroke, da duhovnost in neumerljivost duše so nezrele vprašanja. Vse to sem polgoma verjel na besede učnikov; po tem sem se razval. Vsa moja hudobija je v tem, da sem nauke meni vsiljenih učnikov sprejel in spolnoval. Zdaj pa me je zadela ojstrost postave. Učenec se mora vse žive dni v sramoti in kazni pokoriti, da je verjel svojim učnikom... Toda svoje zapeljivce ključem pred sodnji stol večnega Boga, kterege njihove sleparske izpeljevanja (trugschlüsse) ne bodo uničile, in kateri bo vsakemu povernil po njegovih delih... Sklepa, kako večno prekletstvo kliče nad vse, ki jim je to malenkost, da z besedo in spisi mladini serce in duha pohujšujejo, nočemo po besedi natezati.

Kako pa je dandanes na svetu pri učiteljih in rednikih v oziru na vero in bogoslužnost? Bogu se smili, da dostikrat ne dobro, mnogi so brezvérski in brezbožni, skor dan na dan se o tem slišijo in berejo žalostne reči... Sleherni, ki ga to tiče, naj se na serce udari, pokoro dela, na vso moč popravlja, kar je morebiti pri mladini zadolžil, ali pa saj zamudil dobrega storiti. Vsak učenik, rednik, oče, mati naj mladino versko odreja, ker brez tega bo nesrečna na tem in unem svetu. Zraven tega pa, mladi ljudje, tudi prav pridno molite za brezvérske tovarše, in bodite ljubemu Bogu tudi prav hvaležni, ako imate pridne, keršanske starše, učitelje, rednike, in odsihmal vsak dan ljubega Boga prosite, naj vsim otrokom in mladim ljudem daje dobre rednike in učeniške. Tako delajte; s tim doveršajte neizrečeno zaslužno delo usmiljenja.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz št. Vida nad Ljubljano. (Cerkveno petje.) V vesel dokaz, da imajo naši cerkveni pevci v resnici dobro in terdno voljo, kolikor je moč, natanko spolnovati cerkvene določila in zapovedi o petju, zlasti onem pri slovesnih velikih mašah, naj zopet naznanimo, kaj so pretleko velikonočno nedeljo na novo peli. Pri slovesni veliki maši so peli „Tantum ergo“ od J. Gr. Zangi na št. 4, Op. 69 in „Missa Sancta Caecilia“ od Adolfa Kaim-a, za vlogi pa koralni Graduale in Offertorium iz „Missa temp. pasc.“. Popoldan pri litanijah pa prav častitljiv „Tantum ergo“ od Fr. Witt a. Pevec je pelo 9.

Imenovano mašo, kakor tudi koral, peli so z dostojno natančnostjo brez orgelj, „Gloria“ in „Credo“ a polnim liturgičnim tekstom, kajti znano je, da se ne sme liturgični tekst kar nič krajšati. Ravno tako je bilo petje v ponedeljek natančno po cerkvenih ukazih.

V spodbudo tudi drugim cerkvenim pevcem naj tu omenimo, da so sami milostivi gospod knez in škof Krizostom prilično pohvalili marljivo gojitev spodobnega cerkvenega petja v naši farni cerkvi. Naj bi se že skoraj povsodi prav odločno poprijeli prenovljenja cerkvenega petja. Gotovo bo k temu veliko pripomoglo novo osnovano „društvo sv. Cecilije“ v Ljubljani. Da bi le prav veliko števílo udov se oglasilo!

*) Gl. „Jugendbilder zur Belehrung, Unterhaltung und Rettung der Jugend. Salzburg 1875, b. Zaurith.“

Iz Gorenjskega, 7. aprila. R. P. „Kdo pojde v Rim?“ to vprašanje brali smo med drugim v 11. listu „Danice“. Odgovor na to vprašanje je gotovo ta-le: „Marsikdo seréno rad!“ Njih Svetost papež Pij IX naš mali slovenski narod po obilnih milodarib že toliko poznajo, da smemo z gotovostjo reči, da bodo njegove zastopnike, ako jih bo kaj priromalo v Večno mesto, radi pustili pred se. Eno bi bilo vender v tej zadevi dobro prevdariti, na kar je nedavno že tudi dunajski „Vaterland“ romarje opomnil, namreč: naj bi ne prišli v Rim vsi ob enem, ampak naj bi se primérno razverstili, da bi sv. Oče imeli za sprejemanje posameznih deputacij potrebnega oddiha. Na ta način bi bilo Njim zasliševanje zljajšano; romarjem pa bi se tudi ne bilo treba preveč gnjesti, bodi si pri poklonu pred sv. Očetom, po gostilnah in tudi pri ogledovanji Rimskih znamenitost. Kakor se pa zdaj kaže, bi utegnili vsaj iz Avstrije vsi romarji ob enem v Rim priti, in gnječa bo gotovo silna. Čas od Binkošt do skončane osmine presv. Rešnjega Telesa pa osobito čč. gg. duhovnikom nikakor ni za popotvanje pripraven. Zakaj ne, vé vsaki, in tega ni treba na drobno razlagati. Kako bi bilo toraj, ko bi Slovenci (se vé, če bi se jih mnogo v to zedinilo) svoje romanje preložili, in poklon pred sv. Očeta določili na 16. dan rožnika, ko so bili sv. Oče l. 1846 za papeža izvoljeni, ali pa na 21. tistega mesca, kateri dan so bili kronani? V marsikakem oziru bi se nam to primérniše dozdevalo, ker bi se vse lahko dokaj bolj zložno opravilo. Zeleti je, naj bi se ta nasvet vzel v pretres.

V Gorici, kakor „Eco“ popisuje, družina Chambord posebno lepe zglede daje in velike dobrote skazuje prebivalstvu.

Vélíki teden sta bila grof in grofnja s svojo družino pri vsih dolgih opravilih v metropolitanski cerkvi, in velíki čertek sta oba opravila velikonočno sv. Obhajilo.

O svojih sprehodih si izvoli grof večkrat pot iz Gorice proti Mézni. Nekega dné ga prosi ob cesti milošnje nekako 45letin sključenec, in princ mu dá 1 gl. Tega je naslednjič obdaroval vsaki pot z enakim darom, kadar je bil na sprehodu na tisti poti. Neki dan pa sključenca ni, in princ praša po njem. Rekli so mu, da je belan in leži v postelji. Drugi dan princ pošlje bolniku juhe, nekatere steklenice vina in 5 gl. Nekaj dni pozneje sta ga obiskala princ in princesinja pri njegovi bolniški postelji, ki je bila v hlevu. Ginljivo je popisati, kako sočutna se je skazovala preslavna gospa pri njegovi postelji, to je, pri pesti revne slame, malo pokrite, ki mu jo je sama popravljala in rahljala ter ga s pohlevnimi besedami tolažila in mu obljubila, da ga ne bo pozabila.

Vernivši se domú sama iše in skup spravi vse posteljne priprave v obilnosti in mu jo nepomudoma pošlje, pa tudi vsak dan ga oskerbuje z živežem in kar je potrebno. Poslednjič se najme ubožno ženo, kateri plačuje po 20 gl. na mesec, da revežu streže, dokler bo živel. Grof sam je prišel tudi že v hišo te žene poprašat, kako je že s sključenim revežem.

Tako je po Božji previdnosti, da sta bogati in revež srečna oba, ako hočeta prav ravnati: uni, ko milošnje z dobrim srcem deli, — ta, ko jo s hvaležnim srcem prejema.

Iz Práge, 4. aprila. — Ko sem undan zahvalo naznanoval blagi dobrotnici za poslani dar za kitajski misijon P. Pam-a, ne bi bil verjel, da bom tako kmalo spet naznanoval na novo mi došle znatne milodare za ravno ta misijon. Poslala mi je namreč neka za vse dobro vnetá oseba, K. Sp., 5 gold., in na velíki čertek sem dobil pismo z 29 gid. iz Mavčič od preč. gosp. fajmo-

štra Preželj-na. Ena sama oseba dala je 20 gold. in verh tega še od drugih ravno te duhovnije 9 gid. ter imena pridjala, na ktera naj bi se odkupljeni otročiči kerstili. Vse te imena bom pisal P. Pam-u, da se na nje kerstijo otročiči. — Včeraj pa sem prejel zbirki „Zg. Dan.“ spet 13 gl.; je pa še nekaj milodarov, ktere mi pri priložnosti še pošljejo (ker po nakaznici se srebro ne pošilja).

Da pa bralci „Zgodnje Danice“ in dobrotniki tega lepega misijona zvedó, v kaj se bo ta denar porabil, naj jim s tem naznanim, da se že slikajo podobe: Matere Božje sv. rožnega venca, žalostne Matere Božje, sv. Jožefa, angelja varha in sv. Janeza Nepomučana. Nakupilo se bo potem še rudečih in višnjevih svinčnjekov, kakoršnih želé misijonarji in še nekaj drugega orodja za vsakdanjo rabo, na priliko: nožev, šivank, svetinj, rožnih vencev itd. — Ostali v zlato zmenjani denar pa pošljemo v misijonsko postajo Nepomudam za odkupljevanje otrók.

Povedati pa morem še dobrotnikom, da otroci se ne odkupujejo samo z denarji, ampak tudi noži, šivanke, svetinje, svinčnjeki, kar bomo iz Evrope tje poslali, se bodo kot denarji porabili v odkupljevanje otrók, ki se potem kerstijo. Za dober nož ali par svetinj dobí morebiti bralcem „Zg. Danice“ že znana devica Si-kia-tsen že dva otroka, ker, kakor nam piše P. Pam, za dober nož Kitajc gre skoz ogenj, ako je treba. — Kaka dva mesca še čakamo s pošiljanjem, ker se utegne še marsikter dobrotnik najti, ki bi hotel kaj podariti, in potem pošljemo podobe in nakupljeno robo dobro in varno v zaboj zloženo po morju na Kitajsko. To bo pa spet veselje med misijonarji in ondotnimi kristjani, ko se jim odpre zaboj in vidijo milodare evropejskih svojih sobratov v Kristusu. Naj še omenim, da misijonarji molijo in mašujejo, pa tudi ondotni kristjani molijo vsak dan za svoje brate in sestre evropejske. — Bog neskončno dobrotljivi pa naj vsim dobrotnikom in dobrotnicam ter prijatlom misijonov obilno, obilno poverne po svoji naj modrejši previdnosti, in naj uališi njih posamezne prošnje, ki jih pošiljajo v svojih vsakdanjih potrebah, dušnih kot telesnih, do stola Njegove milosti.

P. Fr. Sajovic S. J.

V Marija-Zvezdi v Boani, sv. Jožefa dan 1877. (Dalje.) Pa pravijo, kaj čete s tolikimi Trapisti? Sv. Bernard, čigar pravil in življenja se mi deržimo, in sicer ne pojstreno, ampak še celo zljajšano (Sej. Rancé je njegovo pravilo zljajšal), tudi ni prašal, kaj bodo z njim počeli, kaj iz njega storili. In kaj vse je bilo iz njega? Ko medsvetni duhoven bi morebiti ne bil postal cerkveni učenik. Ko bi sv. Oton s svojimi 6 plemenitimi tovarši ne bil ostal v Merimond-u, bi naj berže ne imeli sv. Otona in ne Otona Frisinškega. In za koliko svetih škofov ubožniši bi bila sv. Cerkev, ko bi ne bilo tako obilnih pristopov v spokorni red sv. Bernarda! Vse te slavne osebstva so mógle poprej notri iti, da so mógle potem zopet venkaj priti, mógli so se poprej tam posvetiti, da so jih mógli pozneje sami tolike tisučere posvečevati.

Sploh zarad pomanjkanja dela v kakem spokornem redu se ne bo mogel nobeden pritožiti. Se vé, da ne bo mogel vsih ravno sebi priljubljenih del delati in ne vsakemu nagnjenju streči. Zlasti pa bo tisti imel veliko opraviti, komur je Bog dal velike zmožnosti. O mi jih ne zakopujemo — teh talentov, ne zamerujemo velikih umov, hočemo le zatirati lastno voljo in lastno ljubezen, ki se pri vsakem delu vgnjezduje. . .

Marsikteri milujejo, češ, da v tacih spokornih redovih se toliko druzega časa povžije s praznimi vajami, ko bi se namesto tega dalo veliko storiti za vedo in

misijon. Ob enem pa ravno očitavci med svetom zgubé prav toliko ali še več časa z vse drugač nepridnimi opravili, postopanjem, praznim govorjenjem, obiskovanjem, časniki itd., in k temu se zadegajo velikrat ravno naj dražji dnevne ure. Ako mi „nekoristne“ molitve in „nekoristne“ pokorila opravljamo, jih opravljamo saj vendar po noči, predenj svetni ljudje vstanejo.

Sicer pa je ravno služba molitve naj imenitniši služba, ki jo zveršujejo cerkveni redovi in duhovstvo in sicer častivna in prosivna molitev. *) Vsakdo zapopade, da merzli železni lémež, kakor koli je potreben, vendar ne priklíče semena iz zemlje, ampak solnce in dež; tega pa nočejo zapopasti, da ne tékanje in dirjanje ljudi, temuč na molitev zastavljene usmiljenja Božje so prvi in poslednji vzrok vsega blagra. V resnici se dviga in pada, zmaga in je zmagovano keršansko življenje na zunanje v tej meri, kakor se znotraj Cerkve molitveno življenje dviga in pada. Ne le kri spričevavcev na „Forum-u“ in v „Amfiteatru“, ampak ravno tako molitev v „Katakombah“ je premagala poganstvo. In enako, menim, ne bodo duhovni samo z lepimi pridigami novih poganov sedanjega liberalnega sveta premagali, temveč treba je k temu bolj pogoste spokorne molitve redovnice v samostanu, od sveta odločenega Trapista. V vednem premišljevanji božjih reči poživljajoča se molitvena gorečnost sv. Terezije in njenih duhovnih hčer ni manj pripomogla k velikemu prerobenju keršanstva po Lutrovem razdjanju, kakor apostoljske dela Frančiška Ksaverija in usmiljeno djanje Vincencija Pavljana.

(Dalje sledi.)

Iz Adrijanopelna, 31. sušca. Prečast. gosp. superior o. Kristusovega vstajenja se v priserčnem pisanju do gosp. kanonika P. Urha zahvaluje za darove v mašah in sicer, ki jih je prejel nekoliko od č. g. župnika v Mošnjah, nekoliko iz Ljubljane, skupaj 165 gl. in pol napoleona. — Dalje sporečuje misijonskim dobrotnikom, da se kažejo znamenja, ki delajo upanje, da bulgarsko zedinovanje (nezedinjenih greških Slovanov s katoliško Cerkvijo) se bode prav kmali in obilno razširilo. Odkar namreč je spreobrnjenec milgsp. Nil postal administrator katoliško-bulgarske „Unije“, od tistega časa visoka Porta nič več ne stavi zaver temu zedinovanju, kakor je to počela poprej, ravno nasproti taisto po vsi zmožnosti pospešuje, in že več okrajn hoče zveršiti svoje davne želje ter k katoliški Edinosti pristopiti. Zlasti Macedonija, kamor se je zdaj podal škof Nil, obeta spreobrnjenj k katoliški Cerkvi v velikih razmerah. To je kazalo tam že v času njegovega lastnega spreobrnjenja, toda takrat je zadrževala turška vlada, ovérale so zvijače greških razkolnikov, kateri s svojimi potuhami tudi zdaj nadaljujejo, pa ne morejo več toliko opraviti. (Po tem takem se je ravno tam začelo kazati, kar se je napovedovalo: da konec vseh sedanjih homatij bo po Božji previdnosti poslednjič večí slava in zmaga sv. katoliške Cerkve. Vr.)

Sedaj, pravi dopisnik dalje, ne manjka družega kakor le prav obilnih pomočkov, da se ubožnim novo-spreobrnjencem pomaga, ker njih cerkve in šole, kjer jih je sploh kaj bilo, so večí dei razdžane; v tem pomagati smo sami preubožni in toraj goreče kličemo v nebesa za pomoč. Kar pa naše lastne tesne okolišine tiče, so nam že maše na moč ljuba in veliko izdatna pomoč, ker nas je devet mašnikov v poslopji, brez ozira

*) Kdor molitev zaničuje, je vol, ki v Boga ne veruje; sicer bi mu ne odrekoval časti in hvale. Ti hočeš, naj Ti tvoji otroci pred jedjo in po jedi roko poljubijo v znamenje zahvale; sam pa ne molíš k Bogu, ki Tebi in tvojim otrokom daje živež in vse. Ali Te ni sram, nehvaležnik?

na vse medsvetne duhovne, s katerimi delimo štipendije in ki nam morajo vestno naznaniti dan opravljene sv. maše, ker jih kakor svoje zapisujemo v posebne v to odločene bukve z imenskimi podpisi. — Kdor tedaj more z mašami pomagati, ima med drugim tudi delež pri slovesnih velikih mašah, ki jih vsako leto opravljajo za dobrotnike.

Delo ranjega škofa Slomška v prid razkolniškega spreobračanja čedalje očitniši sad rodi; zdaj je nastal še posebno vgoden čas, da tisuč in tisučeri bratje in sestre iz družbe ss. Cirila in Metoda z vso zvestobo molite, ss. Obhajila — pa tudi sicer kak dar darujete za svoje jugoslovanske brate.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

XXXII.

Poslanje v Ljubnem.

od 5.—12. novembra 1871.

Lepa gorenjska stran, na kateri so se začele prve ss. poslanja na Kranjskem, se je jela našemu delovanju v vinogradu Gospodovem nekakšno zapirati slednji čas, kar smo skončali poslanja okoli Repinj in v Radolici. Kakor lepa zvezdica nam je bilo torej poslanje ljubniško, nade znamnje.

Verli g. župnik ljubniški Jan. Volk, daleč znani in cenjeni spovednik, pričujoč pri radoljskem poslanju, je gledal in vse opazoval, kaj se v tem zlatem času godí. Prepričal se je mnogoverstne koristi, velicega sadu sv. misijona v Radolici in v Ljubnem. „O kaj sem imel opraviti po poslanju radoljskem v spovednici“, nam je sam pripovedoval. Veliko veliko se v misijonu zgodi in stori! Vrè mu torej po glavi poslanje in njegova duhovnija. Misli, misli, in pride — iz Ljubljane domú gredé — pred enimi dnevi v Repnje. Všeč mu je vse. Razodene zdaj svoje misli in v kratkem je poslanje gotovo. V dobrem tednu je vse oskerbljeno — čas odločen od 5.—12. novembra za misijon.

Da je ljudstvo z veseljem sprejelo to veliko novico, je očitno. Precej se je raznesel radostni glas po obližnjih duhovnijah okoli. Ko smo 4. novembra železnične vozove gledali, smo že v Kranji na kolodvoru iz besedi potujočih čuti mogli, da vejo ljudje za ljubniški misijon.

Tik ob Savi zeleni, ki je bila tu in tam plitva, da bi jo v botah prebrestí mogli, smo počasi derdrali proti Ljubnemu naprej. Vreme vernih duš — temno nebo, oblačno vse na okrog, pravi čas pokore. V Podnarto smo. Župnik in še dva druga znana duhovnika nas serčno pozdravita na kolodvoru. Vsedemo se na vozova in v mraku naprej proti Ljubnemu, na višave. Savo smo hitro zgubili in nje otoč spred oči, na desno v krib smo jo zavili. Ni bilo dolgo — in ljubniški zvonovi zapojó v temnejem in temnejem mraku. ljubo in veselo nam v pozdrav, kakor bi nam reči hotli: sinovi sv. Ignacija, zaupljivo na holmec, otroke Marijne najdete tu!

In zares, nismo se motili: naši smo v Ljubnem častivce in častivke Marijine. Kakor smo jih vidili pred svetlimi hišami v tropah klečati, ko da bi se bil peljal vladika mem njih, tako smo vidili Ljubence in Ljubencanke pobožno klečati pred Marijnim altarjem za sv. poslatja. Vse tiho, brez kašljanja so zvesto poslušali večne resnice... Gorenjski otroci: so naravno živi in gibljivi pred altarjem — a v Ljubnem so se ti deržali ko možje in žene med govorom, ter pazno poslušali na sleherno besedico zjutraj, ob desetih in popoldne.

Drugi dan zvečer po začetem poslanju je jél malo sneg naletovati in dež je šel. Bali smo se, da bo manj

ljudi. Pa še več jih je prišlo. Stanovski govori v Sloveniji posebno vlečejo. — Ob desetih je navadno stanovski poduk, in takrat jih pride največ, ko je čas sam na sebi naj nepripravniši za v cerkev: ker imajo možaki ali na polji in v lesu, ali pa po senožetih in travnikih, ali pa pri živini opraviti. Otroci celó so tačas na paši, ženske pa južno kubajo — in vender cerkev je navadno napolnjena vaelej ravno ob desetih. Živina se zaprè, dokler ne pridejo domú, ko je že davno poldne odzvonilo. Jé se kaj malo o času poslanja. Večne resnice storijo, da ne čutijo glada, to sami večkrat pravijo, in poterdi se Gospodova beseda: da človek ne živi samo ob kruhu, temuè tudi od vsake besede, ki pride iz Božjih ust.

Kedar pride na versto stanovski poduk za dekleta, je cerkev navadno naj bolj polna; kajti je deklic povsod naj več pri biši in tudi vedno rade poslušajo dolžnosti svoje še dandanes, ko pred nekterimi leti v prvih poslanjih. — Cerkev ljubniška je bila polna, ko so bile dekleta na versti, čeravno cela duhovnija šteje komaj 600 duš, in niso bile le deklice, ampak tudi drugi stanovni zastopani. Prisle so iz bližnjih duhovnij deklina, in tako so cerkev napolnovale. Lepo je bilo govoriti tolikanj paznim poslušavkam — še lepše pa jih gledati v pobožnosti pred spovedncami klečati z bukvicami ali molikom v roki. O prelepih planinskih cveteh, ki jih ima nebeški vertnar Jezus Kristus, katerih dišave presegajo vsako naj dragoceneje kadilo! Pač zamore rekati Zveličar: moje veselje je prebivati med človeškimi otroci.

Možje so dandanes v prejemanji ss. zakramentov malo vnemarni, mlačni postali. Teško jih je več ko enkrat, in sicer le o velikonočnem času k spovedi spraviti. Le bolj ženskemu spolu puščajo spoved in ss. obhajila. A v poslanji je to drugač. Vse gre k spovedi, le tu in tam ostane kaka grintava ovca v veliko nejevoljo duhovnijanom in v serčno žalost domačim: dobri ženki, solzečim hčerkam in žalostnim sinovom. V Ljubnem je bilo ravno tako. Vse, pravijo, je šlo. Le župnik še vedno pogreša, ko svoje ovce obhaja, kozlov nekterih z debelimi rogni in zaraščenimi ušesi; tih nikakor ni, za ktere posebno je poklical mision.

Žene so po Sloveniji povsod silne za spoved in nam dajo po poslanjih veliko opraviti. Treba je poterpežljivosti velike z njimi. Ali kdo bi jim zameril pri tolikih opravih in skerbéh, če se tako gujetejo pri spovednicah in silijo, da bi jih pu-tih naprej, ena pred drugo. Ene so bolelne, druge stare, tretja je edina domá, ki ima kuhati, otroke in živino opravljati; četerta ima malega otročiča doma. Ne jemijem jim za zeló, takim ubogim revam. V Ljubnem sem bil vsaj jaz zadovoljen z vedenjem žen pred spovednic; tudi se niso gujetele preveč.

Mladenči pa so se tako deržali v sv. poslanji tibo in skrito, kakor bi nobenega v Ljubnem ne bilo. Ko pa pride dan njih stanovskega poduka, so se pa vsi duhovnijani pokazali in spovedovali, kakor je le navada naj poštenejim Gorenjcem se spovedovati. V tej duhovniji so se nam celo v molitev priporočali mladenči, kar se drugod le od pobožnega ženskega spola čuje. In kar je posebno lepo bilo od njih, je to, da so po dvakrat večina zmed njih v sv. poslanji presv. Rešnje Telo prejeli. In z njimi tudi možje in žene, dekleta in stari. Celó dečkov malih in deklic ti ni pogrešalo okó — vse je bilo zastopano pri mizi Božji ter je hotlo vdeležiti se misijonskih odpustkov, sosebno papeževga blagoslova, sklenjenega s popolnoma odpustkom.

Sklep je tu, ljudstva pri gerdem blatnatem vremenu vender veliko veliko. Ker je nedelja, ni gospodov v Ljubno. Edina dva obližnja gospoda župnika iz

Mošenj in Ovsiša sta prišla k sklepu, in furlansk duhovnik, ki v nemških Brezjah živi, Piacentini z imenom. To so bili edini gospodje, ki so sv. poslanje prišli počastit poslednji dan.

Ljudstvo se je spoštovalno, resnobno deržalo pri sklepu sv. poslanja. Nič nereda, nič posebne gnječe, nič hrupnega šuma, vse v naj lepšem redu. Blato smo sicer gazili — toda ne dolgo, ker smo kmalo postavili sv. poslanja križ.

(Konec tega oddelka prih.)

Razgled po svetu.

Šola hinavstva. (*Vera se mora varovati vsacega madeža.*) Sv. Oče Pij IX v nagovoru 12. sušca 1877 med drugim pravijo, da so velikrat s primérnimi opomini vernike podučevali: „naj se ne dajo zapeljati s hinavskim videzom pobožnosti in ne s škodljivimi uki lažnjivih bratov.“ — Te besede so mi prišle v misel, ko sem bral, kako so bili l. 1849 macinovci med tolovajstvom in morijami prisilili Pija IX, da so mógli v Gaeto na Napolitansko skrivaj bežati. — Zdaj naj pa kdo premisli to-le pošastno farizejstvo: Ti „dolgoroki“ so bili na 8. aprila, Veliko noč l. 1849, zapovedali slovesno mašo pri sv. Petru v Vatikanu. Neki odpadnik s pomočjo dveh družih jim je slovesnosti opravljal, ker vatikanski kanoniki so bili postavni možje in se niso hotli vdeležiti božjeropnega opravila, dasiravno so jim bili gospodje „uzmoviči“ ukazali, da morajo priti molit. Prišla je tudi njih vojašina s 6 kanoni. Ravno ta dan so pa pisali „triumviri“ republikanski tudi pismo do predsednika narodnega zbora, v katerem naznanujejo, da nikoli niso mislili na to, da bi se s papežem pogajali, kakor je bil glas počil, in da nikoli se ne bodo apustili v pogajanja z njim. — Ti „pobožni trimožje“ rimske republike tedaj so poterdili sklep, po katerem je bil vsaki vatikanski korarjev oglobljen za 120 škudov (tolarjev). In zakaj? Občudujte njih živo vérnost! Zato so bili oglobljeni vatikanski kanoniki od macinovcev, ker se na Veliko noč niso hotli vdeležiti bogoropnih opravil, ki so bile od ministerstva zaukazane; rekli so roparji: „taka odpoved žali ob enem vérsko čast in republikansko veličanstvo, in je zbudila pohujšanje in živo razdraženje med ljudstvom, — zakaj vlada ima dolžnost varovati vero vsacega madeža.“

Malo poprej se je trosilo po republikanskem Rimu peklenško obrekovanje, da so duhovni estrupili posvečene Hostije. S to strahovito lažjó so brezbožneži hotli vérnike strašiti, da bi ne spolnili svoje velikonočne vérske dolžnosti.

O kaki dragi priliki taki „pridni ljudje“ nasvetujejo kako postavijo zoper „duhovsko zlorabo“, za po-grabljenje duhovskega premoženja, si izmislijo kako „Barbaro Ubrik“, kako „pečenje šolskega otroka v klošterski šoli“, najdejo izmisljeno nevarnost, da razpode kako dobro katoliško odgojše uboge mladine itd.

Kdor tedaj ne zná še prav dobro umetnosti doveršenega farizejstva, naj se ga uči od papeževih sovražnikov, ako želi biti popolnoma zrel hinavec. — In ravno ljudje tacega plemena so katoličanom že tolikrat obrekljivo očitali, da vero obračamo v lastne koristi, v posvetne namene!

Turško. Iz Londona se naznanja, da tolikrat imenovani „protokol“ zastran jutrovih zadev so pooblaščenci zunanjih vlád, razun nemškega, š. t. m. izročili visoki Porti. Ta zapisnik pravi po večem: V-e oblasti so se zedinile oziroma na jutrovo prašanje, da se želi pomir-

jenje Bosne, Ercegovine in Bulgarije; priporočajo Porti, naj zveršuje zastopnikom od turških pooblaščenecv obljubljeni zboljšanja; svetujejo Turčiji, naj vojno vravná za stan mirú; zastopniki bodo čuli nad tem, kako bode obljube zverševala, in ako bi se to ne zgodilo, bodo zunanje moči v novo preiskale stan in bodo sprejele v tem oziru nov skupen svét. Ako Porta to spolni, se obeta v Petrogradu, da tudi Rusija bode razoroževala; toda ako vmés pridejo kake nove mesarjenja, bode razoroževanje nehalo. — Angleški minister Derby pa je rekel, da Anglija je v prid evropejskega mirú privolila v podpis protokola, prideržuje pa si, ako bi se obestransko razoroževanje ne zverševalo in če se ne sklene mir med Rusijo in Turčijo, da ceni protokol kakor prazen in neveljaven. — Nekteri angl. vélikih listov menijo, da „protokol“ je porok mirú; drugi so ravno nasprotno misli in mislijo, da se manjša verjetnost za mir.

Amerikansko. Hayes, novi predsednik severno-amerikanskih zveznih deržáv, je 3. sušca prisegel v Vašingtonu in 5. tistega mesca nastopil svojo službo. Opoldan je bil na Kapitolu slavno sprejét od neštevilne množice, je opravil navadno molitev in prisego s sv. pismom v roki pred načelnikom pravice, bral svoj pričetni govor. Hayes je pretekle leta slovel kakor pravičen mož; vdeležil se je zadnje vojske, bil poglavar v okrajini Ohio, in obeta, da bode delal med drugim posebno za pomirjenje južnih nezadovoljnih okrajin. Če bo Hayesova vlada katoličanom pravičniši, kot je bilo pod Grantom, to se bo pokazalo; zakaj pod Grantom je bila ostudna krivica v tem oziru, kakor smo omenili že o drugi priliki. Indijani Siuti n. pr. so zastoj zahtevali od vlade katoliških misijonarjev, zlasti pa 121.000 keršanskih Indijanov, med kterimi je 106.000 katoličanov in le 15.000 protestantov; vender je „kongres“ za protestanške šole dal 185.000, za katoliške pa le 15.000 dolarov! Kje je tu primera?

Drobne novice. „Times“ naznanujejo protest velikobritanske katoliške družbe zoper laško postavó „o duhovski zlorabi“. Podpisan je od vojvoda Norfolškega. — Ker je v Rimu umerl mons. Nardi, tajnik zbora škofov in redovnikov, so nekteri primérjali, da mu bo naslednik mons. Angelo Bianchi, nuncij na Parskem, kar pa je prenagljeno, ker sv. Oče v tem še nič niso odločili. — V Ameriki je še veliko sužnjev: na otoku Kubi 350.000 tisuč, v Braziliji čez 2 milijona. — Pavel Cassagnak, francoski poslanec in vrednik časnika „Pays-a“, je obsojen na dva mesca v ječo in oglobljen za 3000 frankov, ker je boje pisal krivice zoper francosko zbornico. Ta Cassagnak se poganja za francosko cesarstvo. — Novejše naznanila spet govore, da Bismark ne odstopi od politiških opravil. Nadomestovala bi ga bila pl. Bulow, deržavni tajnik za zunanjstvo, in Camphausen, denarstveni minister. Oba sta sicer Bismarkovega kopita, vender nobeden teh ni hudo zavozljan v berbo zoper Cerkev, ter utegnetá brez težáv zljajševati tisto pomirovanje s Cerkvijo, o kterem se govori že nekaj časa, pravi „Unitá“. — Grof in grofoja Chambord sta razodela željo vdeležiti se francoskega narodnega romanja na 50letnico sv. Očeta; zaradi politiških zadržkov vender morebiti ne bota mogla spolniti svojega namena. — V Napolju je Turčija odstavila svojega podkonzula — zaradi dvorljivost, ktere je skazoval Midhat-pašu. — V Bagdadu na Turškem je boje jela kuga razsajati. — Veliki glavarji karlistovski na Španjskem so se podvergli kralju Don-Alfonso. — Iz Napolja naznanjajo reč, ki mora tudi Viktor Emanvela za ušesi pogrebsti. V okrogu Benevenškem se je 5. t. m. prikazala derhal kacih 30 oboroženih rudečkarjev, ki je zadela z očitnim varstvom, na vojake strelila, enega karabinjera hudo ranila in zbe-

žala. . . Vedno naznanjajo, koliko tolovajev so polovili, pobili, razgnali; pa se vender slišijo vedno nove tolovajstva v „deželi brigantov“, kakor jo „Unitá“ večkrat imenuje. — Gosp. Winnecke v Strassburgu je 5. t. m. spazil nov komet (zvezdo repatico), ki se močno leskeče v zernu, se sedaj nahaja v ozvezdji Pegazovem blizu „Pasje glave“ in prav počasi gre proti tečaju. Opazovanje se je imelo pričeti naslednje dni s spektroskopom, iz česar se bode izpeljevalo, kakošna je njegova telesnost, kakor se je zgodilo z drugim kometom mesca svečana. (P. A. Secchi.)

Cvet in sad zreste molitre.

Zahvale.

Ker je Gospá presvetega Serca uslišala že brezštevila prosilcev, zatečem se tudi jaz s svojo soprogo vred k njej v neki imenitni domači zadevi ter opraviva v ta namen devetdnevnicó. Takoj sva bila uslišana, in sicer tako nenadno, da se oba čudiva. Res, premilostljiva je ta Gospá! Tisočera hvala ji toraj za skazano veliko milost! Bodi češena Gospá presv. Serca!

Iz Vipavskega.

Gospelj presv. Serca.

Hvalno pesem danes peti
Hočem jaz Devici sveti
Prav hvaležnega sercá.
Kajti Mati serčno-mila,
Zdravje mi je izprosila
Od dobrotnega Bogá.

Dolgo, dolgo sem bolehal,
Strašni bolj mi ni ponehal,
Huji je od dné do dné.
Po zdravila so poslali
Mi domači in plakali,
Terpel hudo sem gorjé.

Duh in telo mi omaga,
Pa zdravilo te pomaga
Kar nobeno, vse zamán!
Žena moja, blaga duša,
Svečnikov svét poslušá,
Ki ga daje neki dan:

„Zatecite se k Devici,
V vsaki sili pomočnici;
Pomagati oni zná.
K njej molite devetdnevno,
In prosite jo pohlevno,
Naj Bog zdravje možu dá.

Doi devét pa še ne mine,
Nehajo že bolečine,
Oj Bog, dober res si ti!
Bodi, bodi tebi hvala,
Da si precej pomagala.
Mati polna milosti!

O vi vsi, ki kdaj terpite,
To Devico poprosite,
In polajšano vam bo!
Kajti Mati serčno-mila
Ni nikogar zapustila,
Ki jo prósi preserčno.

Ivan Zarišnik, učitelj.

Prošnje.

Št. 1. Prijatelj živo priporoča duhovnega sobrata, ki je hudo in nevarno zbolel, vsem udom bratovšine Marijnega presv. Serca v molitev.

Št. 2. Neki bolan mladeneč se enako priporoča v molitev.

Št. 3. Neka oseba se udom bratovšine Naše ljube Gospé serčno priporoča, da bi ji Marija milostno sprosil pomoč ter rešenje iz dušne in telesne stiske.

Št. 4. Nekega prav divjaškega pijanca, preklinjavca itd. žena prav živo in priserčno priporoča v bratovsko molitev Naše ljube Gospé presv. Serca, da bi se ozdravil na duši in na telesu, in družini ne delal tolikega terpljenja, otrók ne pohujševal itd.

Družbine zadeve.

Družbena molitev pod „N. lj. G. presv. Jezusovega Serca“ se narašča od dne do dne, in veselo je, kako obilno se te bratovščine vdeležujejo, da bi si blagoslov Božji pridobivali na prošnje Marije Device.

Vpisalo se je mesca svečana 1760 udov, mesca sušca 621; vseh skup dozdej 59.356. Tako se množi število tistih, kateri čast sv. Jezusovega Serca in Naše ljube Gospé pospešujejo in zedinjeno molijo, da pomoč revnim in brezupnim sprosijo. Kolikor večji pa je množica častivcev, toliko bolj smemo upati, da bode naša molitev pred Bogom uslišana.

Naj se še enkrat tukaj opomni, da za vpisanje se mora ime in priimek vsacega uda naznaniti. Ni toraj zadosti, da se samo naznani rodovina, ampak mora biti vsako ime posebej naznanjeno.

Kdor je v dvomu zaradi odpustkov, kateri so udom podeljeni, naj pogleda v knjižico ali na podobico, na kateri je to vse naznanjeno.

Listek za raznoterosti.

Iz Maribora, 5. aprila. (*Potres.*) Sinoči nekoliko minut pred 9 smo imeli potres. Podzemeljski udarci, ki so od severa prišli in se proti jugu valili, so terpeli nekoliko trenutkov in se dokaj občutili.

Iz Rima se berejo večkrat naznanila, da so sv. Oče prav zdravi; 8. tega mesca so v slovesnem zaslišanju sprejeli veliko množico iz družbe zastopnikov katoliških koristi, izročeno jim je bilo priserčno pismo verne vdanosti z nad 3000 podpisov. Sploh so se omenjeni dan pričele očitne ali slovesne zasliševanja.

Pervi francoski romarji na 50.letnico odrinejo 23. aprila iz doma in bodo 25. aprila ob 7 zjutraj v Torinu v kapeli Kristusove tančice.

Kaj so novodobne zagotovila? Hinavski liberalni listi se jeze nad papežem in njegovim „nagovorom od 12. sušca kakor volk nad jagnjetom. Mislil bi kdo, da zdaj so jele jagnjeta tergati volkove, ako bi poslušal te nesramne liste, v katerih je vsaka beseda zvijača in laž. Laški liberalci so dajali zagotovila papežu; pokazalo se je pa, da to so zagotovila nekega juda v Ruščuku, o katerem je stari turški poslanec Sadik-paša v Parizu to-le povedal: Tisti jud se je pogajal s kokošljarem za par pišancev. — Koliko hočete za ta pišanca? — To-liko in toliko pijastrov. — Uj, sta predraga! — Ne, to je poštena cena. — Prav, naj bo; kupim pišanca, pa denara nimam pri sebi. — Oho! tedaj ne bode nič. — Tako pa ne; pogodba je storjena, jaz vzamem enega pišancev, in drugega pustim vam v zagotovilo. —

Tako se je bil odrezal jud, „Unità“ pa pristavlja: „To so zagotovila, ki jih je pustil papežu minister Mancini.“

Cerkveno petje in kardinal Manning na Angleškem. Presvitli kardinal nadškof vestminsterski je ukazal popolno prenovljenje cerkvenega petja po nadškofiji, ter hoče odpraviti vse zlorabe, ki so se vteple. Vestminsterska okrajna cerkvena zborstva I in IV sta gorko zaterdila, naj se študira gregorijansko petje, da se žensko petje odpravi iz cerkve; IV zbor ni dokončno prepovedal šumeče glasbe po cerkvah, hoče pa, da naj bode resnobna, priprosta, da ne preglasi beséd, da ni preraztegnjena, da se ne pristavlja in ne odjema beseda sv. obredu. — Škof Beverleyski, milgap. Robert Cornthwaite, je poslednjič pisal svojemu duhovstvu dva lista o ravno tej tvarini, in kardinal Manning je ta lista izročil svoji škofiji. V teh listih je pri maši, pri blagoslovu ali kakor za vmes naravnost prepovedana vsaka teatralna in koncertna glasba, ali pa oddelki, ki so v občinstvu v navadi, prepovedano je tudi orgljanje pri mertvaških mašah (de Requiem.) Ravno to velja za 40danski post in za adventni čas, razun nedelj „Laetare“ in „Gaudete“. Pri blagoslovu sv. Rešnjega Telesa so prepovedani vsi „Soli“; litanijs se morajo peti saj od dveh pevcev, in njih napév mora biti taki, da ga ljudstvo doseže.

Pismo iz Kine je té dni močno razveselilo Pija IX. Naznanja namreč, da ondotni cesar je prav prijazen kristjanom, da je odstavil podkralja Sut-čuenskega in oklical razpis, s katerim pod hudimi kaznimi zapoveduje vsim mandarinom (ministrom), zlasti Sut-čuenskimi, da naj dobrotno sodijo verske zadeve. — Ali bi se ne prilegel tudi mnogim „keršanskim“ — da ne rečemo „framasonskim“ — mandarinom enak ukaz? Vse že osramotuje kristjane.

Poslednje novice. Turki so boje namérgali najprej dokončno podvreči si Miridite, da bi potlej ne podpirali Černogorcev, ako se z njimi zopet vojska vname 13. t. m. Res naznanjajo 7. t. m., da Ali Saib je odšel v Skadar sprejet poveljništvo Albancev. — Kakor piše angleški „Daily News“, je danes (13. apr.) zadnji dan, da visoka Porta sprejme zapisnik evropskih pooblastencev zastran miru; če ne, je verjetno, da se bo vojska napovedala. — Bismarkova beži-komedija se poslednjič menda končuje s kakimi tedni početnic. Tako se bo saj volja spolnila tistim, ki so tarnali joj, prejoj, ko se je govorilo, da ta smertni sovražnik Avstrije, kakor ga „Vtld.“ imenuje, bo odstopil.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Anton Šlander je postal vikar v Celji; č. g. Karol Hribovšek katehet in nemški pridigar v Celji, in č. g. Martin Sket pride za II. kaplana v Žavec.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Neke ljubijanske večje družine keršanski posli 14 gl. 75 kr. v sr. iz ljubezni do sv. Očeta Pija IX za Njih imenitno 50letnico, s prošnjo sv. blagosl., da bi mogli svoj stan posvečevati in se zveličati. — Č. g. Lorenc K. 1 gl. sr. in prosi sv. blagoslova za dušni in telesni blagor. — Neimen. po g. R. 20 kr. — Č. g. J. Podobnik 1 gl. — Proseča oseba sv. blagoslova za vredno prejemanje sa. zakramentov 1 gl. sr.

Za sv. deželo: Po preč. gosp. dekanu Moravškem 30 gld. — Iz Ihanske fare 3 gld. 70 kr. — Iz Dobske fare 10 gl.